

כותרת: נספח כתבות – מאבק החקלאים פעולה לשכבות ז'-ט'

הכותב/ת: אלומה והנוער העובד והלומד
מתוך מערך פעולות לשבוע "מתחברים לשורשים" חקלאות- זה בידיים שלנו,

מחאת חקלאים אחרי הבחירות מרץ 2015

מחאת החקלאים: "ניאלץ לייבא אוכל מחו"ל"

מאות חקלאים ונציגי תנועות ההתיישבות והארגונים החקלאיים, יתייצבו להפגנה המונית בתל אביב במחאה על קריסת ענף החקלאות: "ישראל ללא חקלאות תהיה מדינה חרבה, יבשה, דוממת ודומעת"

דליה מזורי 15:35 25/3/2015

"החקלאות בקריסה, המדינה צריכה להתעשת" מזהירים החקלאים, שיפתחו מחר (חמישי) במאבק ציבורי להצלת ענף החקלאות. "אם המדינה לא תפעל לחיזוק המשקים החקלאיים, ניאלץ לייבא את כל האוכל שלנו מחו"ל כי לא יישאר מי שיעסוק בחקלאות" אומרים החקלאים ומוסיפים כי במצב כזה יצטרך הצבא "לשמור על הגבולות, כי הישובים ששומרים עליהם – יינטשו".

החקלאים טוענים שלא ניצלו את הימים שלפני הבחירות להשמעת טענותיהם, כי לא רצו שמאבקם ינוצל לצרכים פוליטיים: "זה לא מאבק פוליטי. זה מאבק על קיומנו. חקלאים מכל הזרמים הפוליטיים ומכל המפלגות חווים את אותם קשיים. אנחנו פותחים במאבק דווקא עכשיו, לפני שקמה ממשלה חדשה, כדי ששר החקלאות הבא לא ייבנס לתפקיד ויגיד שהוא צריך ללמוד את הנושא. שיכיר אותו ויטפל בו מייד, כי פרנסתם של 15 אלף החקלאים בצרות, וללא עזרה – לא יהיו חקלאים. אנחנו רוצים שהממשלה הקרובה תדע שאם היא לא תשמור על החקלאות, זו תכריז על פשיטת רגל", אמרו.

פערי תיווך משמעותיים: "מישהו עושה פה קופה"

הנושאים שעל סדר היום של החקלאים מגוונים. ראשית, הם קובלים על פער התיווך של מאות אחוזים ששוחק את הרווחיות שלהם: "אני מקבל עבור קילו תפוחים 2.45 – 3 שקלים. יום לאחר שהם עוזבים את המטע שלי הם נמכרים – ברשתות השיווק – ב-9 שקלים. מישהו עושה פה קופה. לא רק על חשבון הציבור – גם על חשבוננו. אין כל סיבה לפער הזה", אומר חקלאי מהצפון ומוסיף כי המצב חמור אפילו יותר: "כשהמחירים כל כך גבוהים – אנשים קונים פחות, או לא קונים בכלל, ואנחנו נשארים עם פירות שאנו נאלצים להשמיד". חקלאי נוסף אמר: "הרשתות גוזרות קופון ופוגעות פגיעה כפולה: גם בפרנסת החקלאי – וגם בצרכן שמשלם מחיר מופקע".

נושא נוסף שמעסיק את החקלאים הוא עלות העובדים הזרים: מזה קרוב לתמש עשרה שנים, משלמים החקלאים למדינה "מס מעסיקים" בגובה 10% מעלות שכרו של כל עובד זר שהם מעסיקים. ישראל היא המדינה היחידה מבין מדינות ה-OECD -בה ההיטלים מבוזזים להעלות עלות ההעסקה של העובדים הזרים – במכשיר ליצירת העדפה לעובדים מקומיים. אלא שלטענת החקלאים, המס ממילא אינו אפקטיבי, שכן ישראלים לא מוכנים

לעסוק בחקלאות בתנאים הקשים ובמיקומים הגיאוגרפיים הדרושים לביצוע העבודה: "אנו רואים במס הזה גדל", אמרו. ביום מועסקים בחקלאות 25 אלף עובדים זרים, ותשלומי המס למדינה עבורם עומדים על כ- 140 מיליוני שקלים. בנסיבות אלה דורשים החקלאים את ביטול מס מעסיקים.

החקלאים מוחים גם על מחירי המים: לטענתם, מים הם אחת התשומות העיקריות בכל פעילות חקלאית ולכן הם משפיעים בצורה ישירה על רווחיות הפעילות ועל מחירי התוצרת. עליה במחירי המים מביאה, לטענת החקלאים, לשחיקת רווחיות הפעילות החקלאית - עד כדי חוסר בדאיות כלכלית. על בן דורשים החקלאים לבטל את ההתייקרויות האחרונות במחירי המים, להביא מים חקלאיים לאזורי הפריפריה - ולסייע לפיתוח מי קולחים ושיטפונות.

בנוסף דורשים החקלאים פיקוח על היבוא החקלאי. לטענתם, יבוא של מוצרי חלב פוגע באופן ישיר ביצור חלב בפריפריה וקיום ענף חלב עצמאי, "אנו דורשים להגן על השוק המקומי ולתת לו רשת ביטחון כדי שיוכל להמשיך לייצר ולהתפרנס בכבוד".

כיום ישנם רק כ-15 אלף חקלאים המספקים את ביטחון המזון לכלל תושבי ישראל. עם השנים חלה שחיקה במעמד החקלאים - מה שהוביל, בין היתר, לסגירת רפתות, סגירת לולים ועקירת מטעים. **החקלאים, לטענתם, הגיעו למצב בו אינם מרוויחים, ומפעל חייהם - זה שהקימו ובנו במו ידיהם מטעמי ציונות - מתמוטט עד כדי סגירה. "אבי הקים את המשק, אני בקושי מחזיק מעמד. אבל ילדיי - הדור השלישי - כבר לא יישארו כאן", אמר חקלאי מאיזור הדרום.**

ניסיון להפחתת המכס על הייבוא בפטם בבקר ובעוף במסגרת חוק ההסדרים אוגוסט 2015

מאבק החקלאים: "נשביית תוצרת חקלאית כבר בראש השנה"

מאות חקלאים הפגינו היום במשרד החקלאות בשל חוק ההסדרים שיגרום לדבריהם לכך שמאות משפחות ואלפי חקלאים יסגרו את משקיהם החקלאיים וימצאו עצמם ללא פרנסה, מבלי שהצרכן ירוויח משהו

שירה קורן כ"ה אב התשע"ה 10.08.2015 15:21

מאבק החקלאים נגד חוק ההסדרים: כ- 300 חקלאים הפגינו היום נגד משרד החקלאות בכותרת: "יהודי לא עוקר חקלאי" זאת לאחר ששר החקלאות, אורי אריאל ומנכ"ל המשרד, שלמה בן אליהו לא הורידו את כלל הסעיפים החקלאיים בחוק ההסדרים בצאן ובפטם במסגרת הצבעת הממשלה דבר אשר יגרום לכך שמאות משפחות ואלפי חקלאים יסגרו את משקיהם החקלאיים וימצאו עצמם מובטלים וללא כל פרנסה, בעיקר

בפריפריה ובגבול הצפון זאת מבלי שהצרכן ירוויח משהו ולא פעלו להכניס לחוק ההסדרים את הסעיפים הקשורים לעובדים הזרים- ביטול מס המעסיקים, הפחתת עלויות החקלאי המעסיק עובדים זרים בגין מגורים והחזרת נקודות הזיכוי לעוסקים בחקלאות, כפי שהבטיחו לעשות. כמו כן טיפול בפערי החינוך הפוגעים בחקלאים, במסגרת קידום החוק שמסדיר את פערי החינוך.

החקלאים הגיעו להפגנה בשתי שיירות איטיות - צפון ודרום וגרמו לשיבושי תנועה כבדים בכביש 6 צפון ודרום. החקלאים הפגינו עם חולצות כתומות ושלטים "יהודי לא עוקר חקלאי" ו"יהודי לא הורס חקלאות", "חקלמות - חקלאות או למות".

חברי כנסת הגיעו להביע תמיכה ביניהם - ח"כ דני עטר, ח"כ חיים ילין וח"כ מירב מיכאלי.

בהתאחדות חקלאי ישראל מדגישים כי משרד החקלאות אינו מבין את גודל השעה וכי במידה ומשרד החקלאות לא יתעשת, בעוד כ- 10 שנים לא יהיו עוד חקלאים בארץ ולא יהיה שוק מקומי. עוד מזהירים כי הכנסת הסעיפים החקלאיים במסגרת חוק ההסדרים תביא לכך שלא רק שהחקלאי ימצא עצמו ללא פרנסה אלא גם שהצרכן לא ירוויח כלום והכל בשביל ייבוא פרוע. מה עוד שההשלכות יהיו ברורות, הייצור והעיבוד ירוכזו במספר ידיים מצומצם ולמעשה את החקלאים יחליפו מונופולים גדולים.

בהתאחדות חקלאי ישראל מוסיפים שפתיחה לייבוא משמעה "שוק פרוע בענף" שכן כיום המחיר מפוקח ופתיחת הייבוא תביא לכך שלא יהיה ניתן לשלוט על המחירים. מה עוד שיש השלכות לטווח הארוך שכן, ברגע שיהיה חרם על מדינת ישראל, סנקציות בינלאומיות או לחלופין שפעת עופות או מחלה כזאת או אחרת, תהיה בעיית יבוא במדינה ואז יהיה מחסור חמור ולא יהיה שוק מקומי להסתמך עליו.

מאבק החקלאים על רפורמה בשוק הלולים אפריל 2016

3,000 איש בהפגנת הלולנים בצפון: "הממשלה תוקעת סכין
בגוף החקלאות"

חברי כנסת, ראשי רשויות ותושבים הגיעו להפגין תמיכה במגדלי העופות המוחים על החלטת שר החקלאות לבטל מכסות ביצים ולפתוח את השוק לייבוא. ח"כ אלעזר שטרן: "מאבק על אופייה של מדינת ישראל"

[עדי חשמונאי](#) יום שני, 11 באפריל 2016, 14:29

כ-3,000 בני אדם הגיעו הבוקר (שני) להפגין בכניסה למושב אביבים שבגליל העליון במסגרת [מחאת מגדלי העופות](#) ביישובים הסמוכים לגבול הצפון על החלטת שר החקלאות אורי אריאל לבטל את מכסת ייצור הביצים ולפתוח את השוק לייבוא. בהפגנה, שאותה מאבטחים כוחות מג"ב גדולים, השתתפו חברי כנסת, ראשי רשויות מהצפון ותושבים, שבאו להפגין תמיכה בלולנים. בין היתר, נשאו המפגינים שלטים שעליהם נכתב "ביבי מפרק את יישובי הצפון" ו-"לולני גדרות רוצים לחיות", וחלקם לבשו חולצות שעליהן נכתב "אני יצרן ביצים גאה". במקביל להפגנה, מושבתים היום הלימודים והשירותים המוניציפליים ביישובי המועצות האזוריות מרום גליל, מבואות חרמון ומעלה יוסף.

עבור לולני גבול הצפון, המספקים כ-70% מהביצים בישראל, החלטת שר החקלאות היא צעד חסר תקדים שיביא לסגירת המפעל העיקרי שעליו נשענת פרנסתן של 2,300 משפחות החיות ביישובי הגדר בגליל. הבעייתיות בביטול המכסים ובפתיחת השוק נובעת מחשש שמרגע שייכנסו לתמונה "שחקנים גדולים" בתחום שיווק הביצים, למשקים בגבול הצפון לא תהיה דרך להתחרות בהם, והם יאבדו את פרנסתם.

אפריל – אוגוסט 2016 מאבק על המדגה

מאבק ייבוא הדגים: הסכם בין האוצר למגדלים

מגדלי הדגים שנאבקו בהורדת המכסים הגיעו להסכם עם האוצר והחקלאות: המכס על ייבוא יירד ב-50% לשנה וחצי, והמגדלים יקבלו תמיכה ישירה לשנה בסך 30 מיליון שקל וכן רשת ביטחון של 12 מיליון שקל. יו"ר ארגון המגדלים: התועלת לצרכן תהיה שולית, חלק מהקמעונאים הם גם יבואנים

מירב קריסטלפורטס: 10.08.16, 22:50

משרד האוצר, משרד החקלאות והתאחדות חקלאי ישראל הגיעו היום (ד') להסכמות על ענף המדגה, על רקע מאבק מגדלי הדגים בהקלות הייבוא. על פי ההסכמות, המכס על ייבוא הדגים יירד ב-50% לשנה וחצי; המגדלים יקבלו תמיכה ישירה לשנה בסך 30 מיליון שקל וכן רשת ביטחון של 12 מיליון שקל במטרה להגן עליהם מפני ייבוא.

כמו כן סוכם, כי בתום שנה וחצי תיבחן הורדה הדרגתית נוספת של המכס, בהתאם לפגיעה שנגרמה להכנסות מגדלי הדגים. במידה והענף ייפגע, יערכו התאמות עד כדי עצירת ההפחתה. בנוסף, יבוצע שיקום של 100 בריכות ונחלים, במימון משותף - המדינה תיתן 70 מיליון שקל והמגדלים יתנו 50 מיליון שקל.

הפגנת מגדלי הדגים (צילום: גיל נחושמן)

הרקע למאבק היה החלטת משרד האוצר לפתוח את ייבוא הדגים הקפואים לפני פסח. מבדיקת ynet עלה שמחירי האמנון הקפוא המיובא מסין דווקא עלו, כבר במהלך החג - כלומר הצרכנים זכו למחירים נמוכים לזמן קצר בלבד. ההסכמות הושגו לאחר מו"מ אינטנסיבי בין הצדדים, והן יעלו בשבוע הבא לאישור אסיפת המגדלים.

"האוצר הלך לכיוון היבואנים ולא לטובת המגדלים"

יו"ר ארגון מגדלי הדגים, יוסי יעיש, אמר ל-ynet: "נערוך אסיפה ביום שלישי הבא ובמידה והמגדלים יאשרו - המתווה הזה ייצא לדרך".

לדבריו, "הגענו להסכמות, אבל זה לא היה דיאלוג אלא מונולוג. ניהלנו מו"מ של דוד מול גוליית. האוצר שעומד לצד היבואנים רצה להוריד את

המכס לאפס על אמנונים קרפיונים, בורי קפואים וטריים. ההישג שלנו - אם אפשר לקרוא לו הישג, הוא שהפעימה הראשונה תהיה של 50%. הפעימה הבאה - שנה וחצי יותר מאוחר, תיעצר במידה והפידיון שלנו יירד מעבר ל-10%, כלומר לא תרד הפעימה הבאה של המכס שהיא כ-13% מדי שנה.

(צילום: גיל נחושתן)

"עוד הישג שהשגנו - במקום שהמכס יירד לאפס, בסוף הפעימות בעוד 3 שנים המכס יירד ל-12%. הוא לא יירד לאפס. אפשר לומר שזה הישג".

יעיש הוסיף: "התועלת לצרכן תהיה שולית, אבל האוצר הלך לכיוון

היבואנים ולא לטובת המגדלים, כשהצרכן ייהנה בשוליים. מחירי האמנונים עלו מ-28.7 ל-32 שקל. המחירים שלנו 'בשער החווה' (המחירים שמקבלים המגדלים. מ.ק) ירדו בחצי שקל, היו סביב 10.5 שקלים. אין לזה שום קשר למחיר לצרכן. מה שהכי כואב לנו זה שחלק מהקמעונאים הם גם יבואנים - הם יכולים להעלות ולהוריד את המחיר כמה שהם רוצים. לנו אין יכולת להשפיע על המחירים לצרכן, וזו חלק מהחולשה שלנו".

"ימים יגידו אם בישראל ימשיכו לגדל דגים טריים"

מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל, אבשלום (אבו) וילן, אמר: "טוב שהשכל הישר גבר על הצעות חסרות אחריות של הורדת כל המכסים מיידית ללא כל פיצוי לענף, שהיו גורמות לייבוש מלא של עמק המעינות ואזור בית שאן.

אנחנו נמצאים במאבק על גורלו של הענף. ימים יגידו אם בישראל ימשיכו לגדל דגים טריים או שיבוא הכורת על הענף כולו. אני מקווה שהיום עשינו צעד קטן לכיוון של שמירת והבטחת עתיד הענף".

מאבק נגד הורדות מכס על יבוא בשר אוגוסט – אוקטובר 2016

עובדי תנובה מסלימים את המאבק נגד האוצר: "כחלון לא סופר את העובדים"

עובדי החברה, ובראשם עובדי מפעל אדום אדום, מוחים על כוונת שר האוצר להוריד את המכס על יבוא בשר טרי לישראל, שעלול להוביל לסגירת המפעל. העובדים פנו למשטרה על מנת לקבל אישור לקיים משמרות מחאה מול ביתו של כחלון החל מיום ראשון הקרוב

נורית קדוש

06.10.16, 16:36

עובדי תנובה, ובראשם עובדי מפעל "אדום אדום", נערכים להסלמת המאבק על כוונת שר האוצר משה כחלון להוריד את המכס על יבוא בשר טרי לישראל. ל"כלכליסט" נודע כי נציגי ועד העובדים הגיעו היום (ה') למשטרת חיפה לקבל אישור לקיים משמרות מחאה מול ביתו של שר האוצר משה כחלון החל מהשבוע הבא. החלטה זו התקבלה לאחר שלטענתם, במשך למעלה משבוע פנו לשר האוצר משה כחלון, ולאנשי משרדו, בבקשה להיפגש עמם בטרם יחתום על המתווה, אך לא נענו.

באסיפת עובדים שנערכה היום במפעל "אדום אדום", סיפר יו"ר ועד עובדי תנובה, אחיאב שמחי, כי מזה למעלה משבוע שהוא מנסה להיפגש עם שר האוצר אולם עד כה – לא נענה. שמחי אמר כי "נראה כי השר ואנשי משרדו מצאו את הזמן לשבת עם הבוקרים בראשות עמרי שרון, אבל לעובדים שעומדים לאבד את מקום עבודתם אין להם זמן. משרד האוצר צריך לתמוך בתעשייה הישראלית ובעובדים הישראלים במקום למקומות העבודה בפולין. תבדקו את אחוזי האבטלה ביישובי עמק בית שאן מהם מגיעים רוב העובדים – משרות אין שם. היכן אתם מצפים שכל אותם עובדים ימצאו עבודה? אנחנו נמצאים עכשיו בעשרת ימי תשובה ואלה ימים של חשבון נפש. אני מצפה מאנשי משרד האוצר לערוך חשבון נפש נוקב לפני שהם שולחים 200 איש לאבטלה."

יוסי ביטון, יו"ר ועד עובדי אדום אדום: "תנובה כבר הודיעה שהיא חסגור את המפעל. להם אין בעיה, הם יוכלו לייבא גם. רק אנחנו נשלם את המחיר. אנחנו נישאר בלי עבודה ובלי פרנסה. השר אמר שידאג לנו. איך ידאג? הוא אפילו לא נפגש איתנו. אני רוצה שיסביר לי איזה סיכוי יש לעובד כפיים בן 55 מבית שאן למצוא עבודה אחרת? איך הוא ידאג לנו בדיוק? לעובדים שלנו אין לאן ללכת!"

אדום אדום הוא מפעל מפסיד שבו מועסקים 200 עובדים, רובם מבית שאן. מרבית העובדים הינם עובדי כפיים, בני חמישים המשתכרים שכר יסוד. בתנובה כבר הבהירו כי הגדלת היבוא במתווה המוצע תביא בהכרח לחוסר כדאיות כלכלית של המפעל שרשם מאז הקמתו הפסידים של כ-140 מיליון שקל. בתנובה מבקשים להגיע להבנות עם כחלון למתווה הדרגתי ולא מיידית של הורדת המכס, של ביטול אגרות שונות שתנובה נדרשת לשלם ולחלוקת מכסות יבוא גם לתנובה.

ממשיכים במאבק אוקטובר 2016

איך קורה שהחקלאי מפסיד על קילו פלפלים שעולה לכם 10 שקלים?

יש אנשים שאומרים שלא חייבים פה חקלאות, ושכמו בהרבה ענפים אחרים - אפשר לייבא את כל התוצרת החקלאית. הטענה הזו מתעלמת מעובדה אחת מהותית: מדינה שלא יודעת לגדל לעצמה את האוכל, ושאינן ביכולתה לדאוג לביטחון תזונתי - אין לה זכות קיום

14-12, 10.10.16

זה קורה לכם לפחות פעם בשבוע. אתם נבנסים לסופרמרקט או למכולת השכונתית וממלאים את העגלה במוצרים שונים. ומאחורי כל מוצר שנבנס לכם לעגלה - יש סיפור. חלק מהסיפורים שמחים, חלקם מעוררי השראה וחלקם - כמו במקרה של העגבניות והמלפפונים - הם סיפורים עצובים.

החקלאים במדינת ישראל מתוסכלים. בין אם תתפסו חקלאי לשיחה עם קפה שחור של בוקר, בין אם תבקרו אותו בחממות ובשדות הפתוחים או בהפגנות הרבות שאליהן הם יצאו בשנה האחרונה - כולם יגידו לכם את אותו הדבר: "ננטשנו. אנחנו בניים עזובים במדינה הזו. הממשלה לא סופרת אותנו. אין אוזן קשבת לבעיות שלנו." המצב היום הוא שאף אחד מהם לא ימליץ לילדים שלו להיכנס לעסק. הגיל הממוצע של החקלאים עלה בשנים האחרונות, משקים משפחתיים רבים נסגרים, אנשים פושטים רגל וחממות, בתי רשת, שדות ומטעים נותרים נטושים לחסדי הזמן. המשבר שאליה הגיעה החקלאות בישראל הוא עדות עצובה, כואבת, ומדאיגה לכשלי הממשלות האחרונות.

החקלאים בישראל מואשמים שלא בצדק במחיר היקר של הירקות והפירות. הנה דוגמה להמחשה: לחקלאי ישראלי עולה 4 שקלים לגדל קילו פלפלים. אם הפלפל נמכר ברשתות השיווק ב-10 שקלים הוא עדיין לא מרוויח, משום שמתוך ה-10 שקל הוא מקבל 5 שקלים בלבד, שמהם יורדים לו 30% על הובלה, הפצה ותשלום לסיטונאי, ובסוף הוא נשאר ביד עם 3.5 שקלים בלבד - ומפסיד.

וזה רק בעיה אחת, מבלי להזכיר את מחירי המים, או העלות הגבוהה של העסקת עובדים זרים, או שחיקת הרווחיות: לפני שלושים שנה, המחירים היו 3-2 שקלים לקילו עגבנייה. מאז מחירי התשומות (כמו למשל מים, סולר, זרעים ודשנים) זינקו. ועדיין, במשך רוב השנה, מגדלי העגבניות מקבלים את אותו המחיר.

לכל הקשיים האלה אחראיות, בלי יוצא מן הכלל, ממשלות ישראל, שחוטאות בחוסר ראייה לטווח ארוך, בחוסר הבנה של עולם החקלאות ובחוסר אכפתיות כלפי החקלאים. זאת מי שתחיה, פקידי האוצר, לא באמת מעניינים החקלאים - אלא שהיו מוצרים חקלאיים על המדף. וזו בדיוק הסיבה שבגללה קו ההגנה האחרון על החקלאים - מכסי המגן - נפרץ.

בניגוד לדעה הרווחת, החקלאים בישראל מגדלים מספיק ירקות ופירות לכל אזרחי המדינה, גם בתקופת החגים. אבל משרד האוצר, מסיבות פופוליסטיות, הסיר את המכסים, פתח את השוק לייבוא ובכך למעשה יצר מצב של תחרות לא הוגנת, שבה הוא מסבסד ירירות את החקלאים בחו"ל. החקלאים בארץ יכולים להתמודד עם מזיקים, עם קרה, עם התנודות במחיר - אבל עם פקידי האוצר הם לא יכולים להתמודד, ואין להם איך להתחרות בחקלאי מירדן או מטורקיה שעולה לו לגדל הרבה פחות.

מחאת חקלאים דצמבר 2017

עלו מדרגה

אלפי חקלאים ומאות בני-נוער הפגינו בי-ם כנגד מדיניות הממשלה.

לאחר נסיעה איטית ברחבי המדינה, ועם חיזוק משמעותי למאבק שכלל את הצטרפות הדור הצעיר, הגיעו החקלאים לירושלים ולכנסת. גם הגשם והברד לא גרמו למפגינים להתפזר. היו ששאלו עד לאן יש לקחת המאבק לנוכח התעלמות הממשלה?

מאת [עמר כהן](#) עדכון אחרון: 20.12.2016, 6:4

אתמול הפגינו אלפי חקלאים מול משכן הכנסת לאחר שהגיעו בשיירות איטיות מכל רחבי הארץ. החקלאים קיבלו חיזוק משמעותי מבני הדור הצעיר, חברי תנועת הנוער העובד והלומד שיצאו להפגין יחד עם דור ההורים. כבר מתחילת ההפגנה ניכר הטון הלוחמני איתו הגיעו החקלאים לגן הורדים. חבר הכנסת איתן ברושי (המתנה הציזוני) יצא אל הקהל עוד טרם תחילתה של ההפגנה ופנה בהתלהבות אל בני הנוער. הגשם והברד לא פיזרו את החקלאים המפגינים. לקראת סיום ההפגנה המפגינים ירדו אל הכניסה לכנסת וחסמו אותה במשך שעה ארוכה ואף התעמתו עם המשטרה.

הצעירים מגיעים

אומרים שהגיל הממוצע של חקלאי בישראל הוא 65. עד היום מרבית הפגנות החקלאים התאפיינו ברוב גברי ובקהל מבוגר. השבוע, עם התחלפה להסלים את המאבק הצטרף גם הדור הצעיר. אתמול, לקראת הצהריים, עוד לפני הגעת שירת הסנדרים, החלו להתאסף תיכני הנוער העובד והלומד במושביו וחלמדיי בתי הספר של המועצות האיזוריות בשטח ההפגנה שבגן הורדים. יהודים וערבים, חילוניים ודתיים התחממו בקוד הירושלמי בקריאות תמיכה בחקלאות. הם הגיעו עם החולצות בחולות, עם התופים והשירים ועם השמחה של גיל הנוערים. להנעתם של בני הנוער הייתה השפעה אדירה על אופיו של המאבק. על

הרפורמה של הנושאים שראו מולם את בני הדור הצעיר מוכנים לצאת אל הקוד הירושלמי ולהיאבק על דרך החיים שלהם. נראה כי הנאיביות הזו ואמונה בעמיד שוב יותר הם בדיק המרכיבים שהחקלאים מלאי האכזבות היו צריכים.

בין מאות הנוערים עם החולצות הבחולות בלטה קבוצת נערים נעזרות שריבים ממועצת החלמדיים של בית הספר אורש אחוזה שבגלגוע. הם שמעו על המאבק והחליטו להגיע ולהמוך בו ביחד. ג'וליאן שנארה, חלמדיי ביתה י מהבמר מוקייבלה מסביר "הגענו להפגנה כי אנחנו רוצים לעמוד לצד החקלאים. אנחנו דורשים מהממשלה לתמוך בחקלאים. אנחנו מאמינים שזה חשוב מאוד לחברה שלנו שיהיה בישראל חקלאות חזקה". למשמחה של שנארה יש כרם זיתים והם מגדלים גם כוסברה. מי שאחראי בהרבה מידות להנעתם של שנארה וחבריו להפגנה הוא ראש המועצה האיזורית גלגוע, עובד נור. "אבל החקלאות זה חוס מקשר בין כל החיים בגלגוע. בין החקיקים לעעירים בין היהודים לערבים

הדתיים והחילוניים". סגנו הישגם דועבי מוסף "החיים בגלגוע זה כמו לחיות במדינה אחרת. אנחנו חיים ביחד בשיתוף מלא. דואגים אחד לשני. העבודה בחקלאות לא מבדילה בין היהודי לערבי ובין השמאלני לימני. אם מדינת ישראל במגבילה עולמית בחקלאות תרוס כעצמה את החקלאות זו תהיה בושה".

מתן מצף הוא גרעינר בשנת שירות במועצה האיזורית עמק חפר. הוא הגיע עם תיכני התנועה להפגנה כדי להגיד "המדינה שמה רגל לחקלאים משבשת את כל התהליכים שהחקלאי צריך לבצע. החבר'ה שלנו שהגיעו לפה באים ממשפחות חקלאיות ומחיישונים החקלאיים. לגדול ביישוב חקלאי זה דרך חיים ואנחנו לא מוכנים שיחסלו אותה. בעתיד יכול להיות שלא יסתובבו סרקטורים ביישובים, שילדים לא יצאו לשדות. אנחנו לא ניתן לזה לקרות."